

საქართველოს გარემოს დაცვის
სამინისტრო

გარემოს ეროვნული სააგენტო

საინფორმაციო ბიულეტენი № 6

მოკლე მიმოხილვა
საქართველოს გარემოს დაბინძურების
შესახებ

2012 წელი
ივნისი

ქ.თბილისი

სარჩევნო

შესავალი	3
I. ატმოსფერული ჰაერი	4
II. ზედაპირული წყალი	19
III. ატმოსფერული ნალექები	21
IV. რადიოაქტიური მდგომარეობა	21

შესავალი

გარემოს დაბინძურების წინამდებარე მიმოხილვა მომზადებულია გარემოს ეროვნული სააგენტოს მიერ მაისის თვეში ჩატარებული გარემოს დაბინძურების მონიტორინგის შედეგების მიხედვით.

ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების მონიტორინგი წარმოებდა ხუთ ქალაქში: თბილისში (3 ჯიხური), რუსთავში, ქუთაისში, ზესტაფონსა და ბათუმში. სულ ჩატარდა 1418 ანალიზი. ექსტრემალურად მაღალი და მაღალი დაბინძურება არ აღნიშნულა.

ზედაპირული წყლის 20 სინჯი აღებულია საქართველოს 9 მდინარეზე. აღნიშნული წყლის სინჯების ანალიზის შედეგების მიხედვით მაღალი და ექსტრემალურად მაღალი დაბინძურება არ დაფიქსირებულა.

მიმდინარეობდა რადიოაქტიური დაბინძურების რეგულარული მონიტორინგი 12 პუნქტში მიწისპირა ატმოსფერულ ჰაერში γ -გამოსხივების ექსპოზიციური დოზის სიმძლავრის სიდიდის დასადგენად.

საქართველოს 9 ქალაქში აღებული იქნა ატმოსფერული ნალექების სინჯები და ჩატარდა მათი ანალიზი.

I. ატმოსფერული ჰაერი

ქ. თბილისი

ივნისის თვეში ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების რეგულარული მონიტორინგი წარმოებდა სამ სადამკვირვებლო ჯიხურზე, რომლებიც მდებარეობენ: წერეთლის გამზ-ზე, მოსკოვის გამზირზე და კვინიტაძის ქუჩაზე.

წერეთლის გამზირზე განისაზღვრა ატმოსფერული ჰაერის მხოლოდ ერთი დამაბინძურებელი ინგრედიენტი:

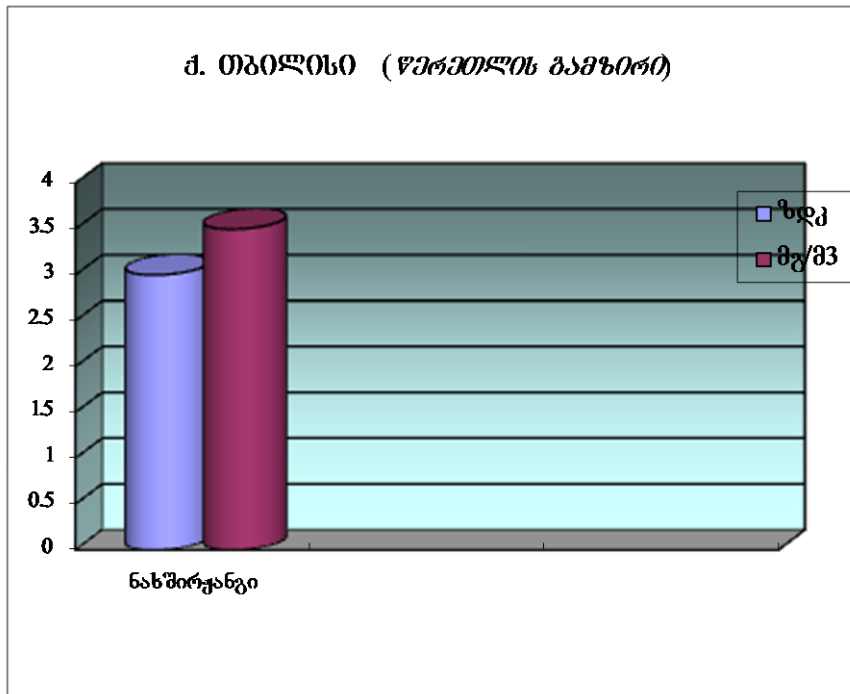
- *ნახშირჟანგი* – საშუალო თვიური კონცენტრაცია შეადგენდა – 3.5 მგ/მ³-ს, რაც 12-ჯერ აღემატებოდა ზღვრულად დასაშვებ ნორმას.

მოსკოვის გამზირზე განისაზღვრა ატმოსფერული ჰაერის შემდეგი დამაბინძურებელი ინგრედიენტების კონცენტრაციები:

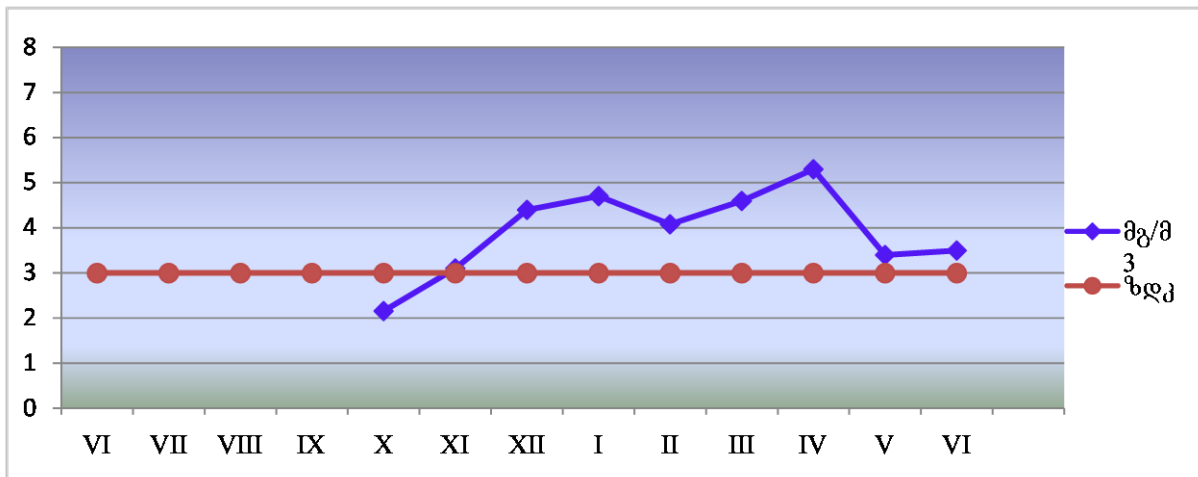
- *ნახშირჟანგი* – საშუალო თვიური კონცენტრაცია გაუტოლდა – 2.1 მგ/მ³-ს რაც არ აღემატებოდა ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას.
- *აზოტის დიოქსიდი* – საშუალო თვიური კონცენტრაცია შეადგენდა – 0.08 მგ/მ³-ს, რაც ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას აღემატებოდა 2 - ჯერ.

კვინიტაძის ქუჩაზე განისაზღვრა ატმოსფერული ჰაერის შემდეგი დამაბინძურებელი ინგრედიენტების კონცენტრაციები:

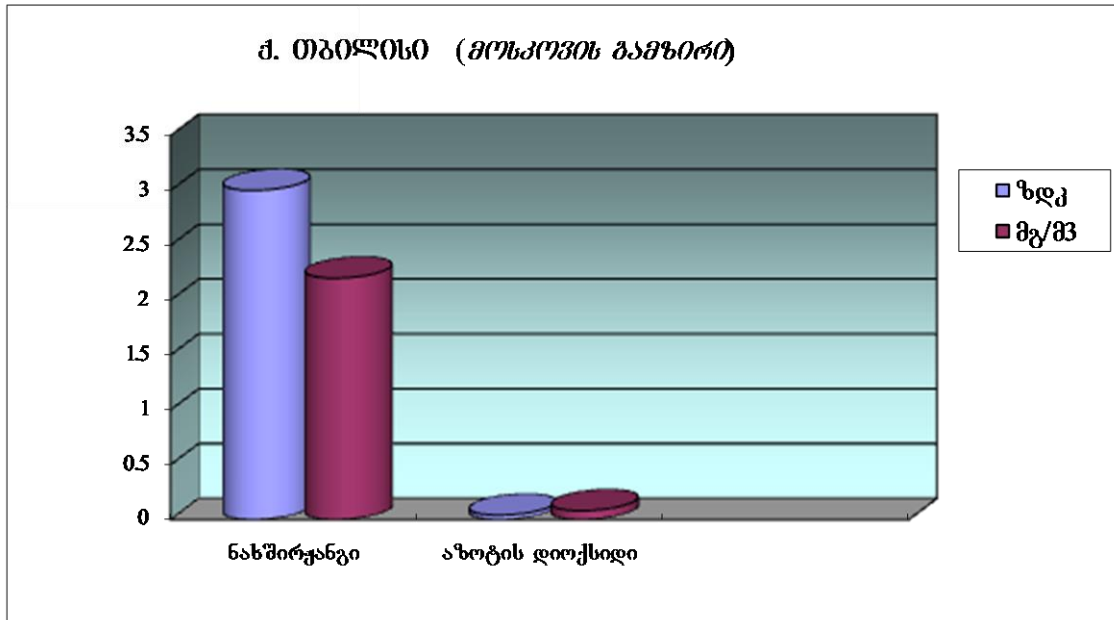
- *მტვერი* – საშუალო თვიური კონცენტრაცია შეადგენდა – 0.48 მგ/მ³-ს რაც ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას აღემატებოდა 3.2 - ჯერ.
- *ნახშირჟანგი* – საშუალო თვიური კონცენტრაცია შეადგენდა – 2.7 მგ/მ³-ს, რაც არ აღემატებოდა ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას.
- *გოგირდის დიოქსიდი* – საშუალო თვიური კონცენტრაცია შეადგენდა – 0.12 მგ/მ³-ს. რაც ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას აღემატებოდა 2.4-ჯერ.
- *აზოტის დიოქსიდი* – საშუალო თვიური კონცენტრაცია შეადგენდა – 0.09 მგ/მ³-ს. რაც ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას აღემატებოდა 2.3-ჯერ.

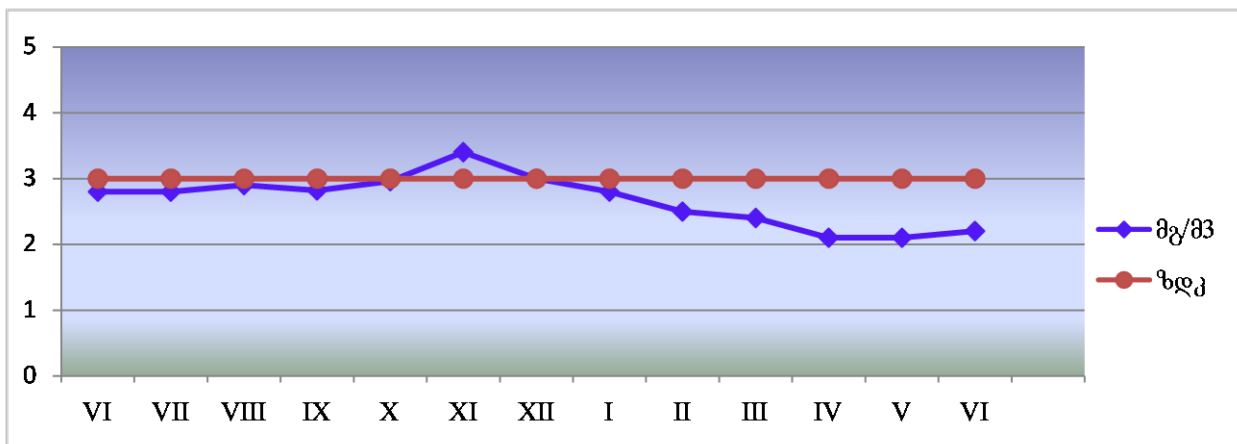
ივნისის თვის საშუალო კონცენტრაციები

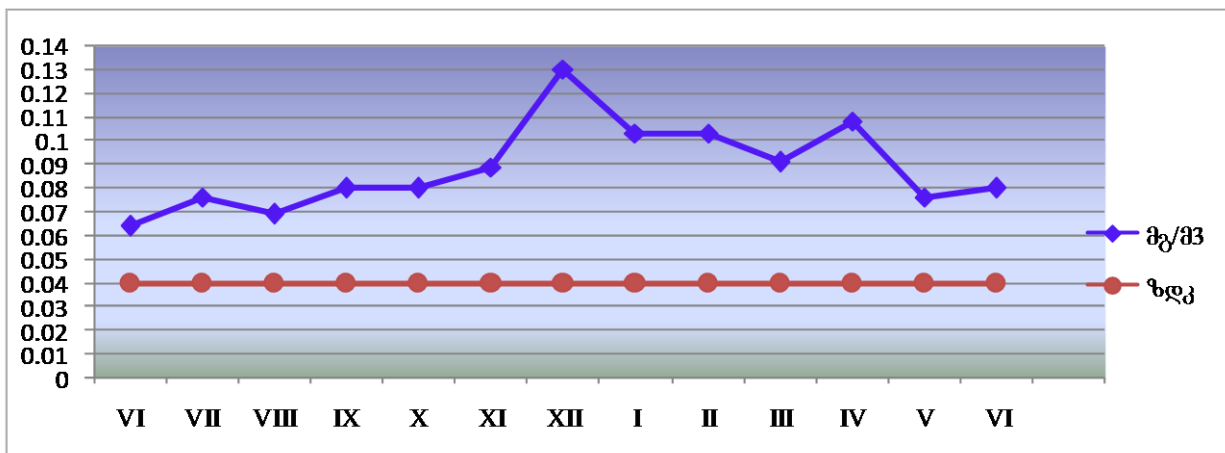
ნასშირვანის საშუალო თვიური კონცენტრაციები, წერეთლის გამზ-ზე. (2011-2012 წწ)

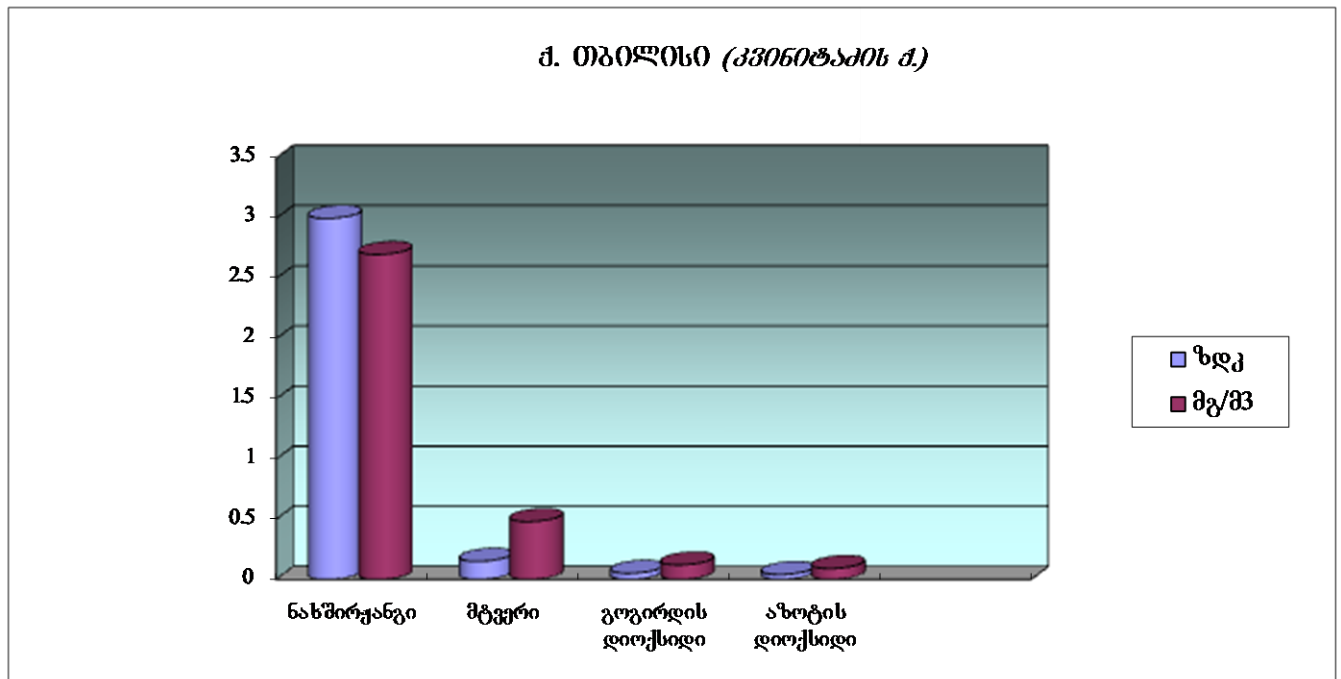
ივნისის თვის საშუალო კონცენტრაციები

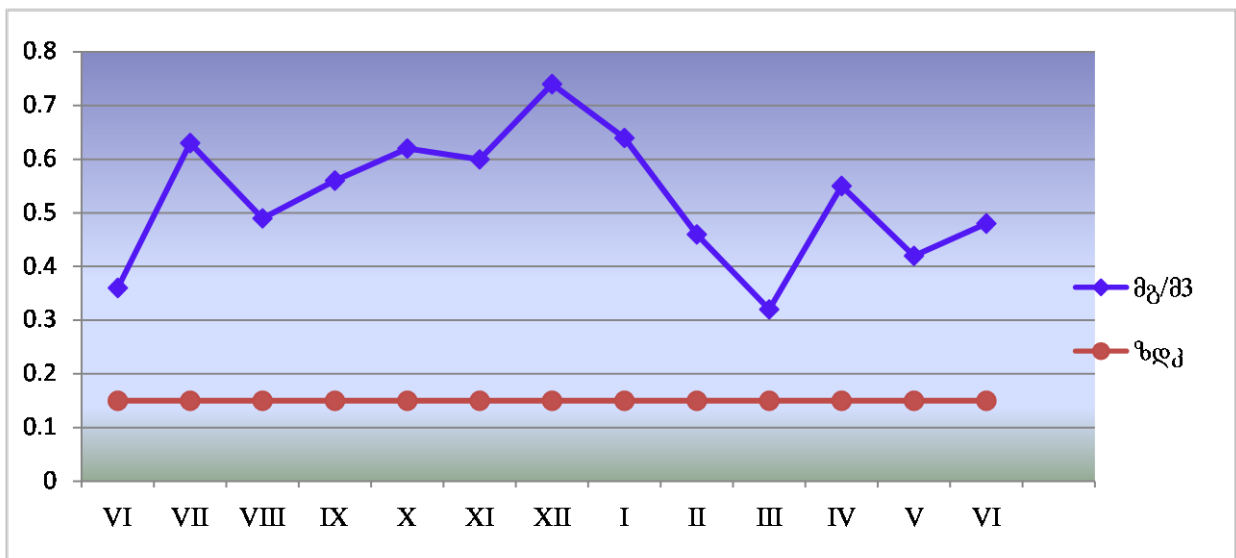
ნახშირუბანის საშუალო თვიური კონცენტრაციები, მოსკოვის გამზ-ზე. (2011-2012 წწ)

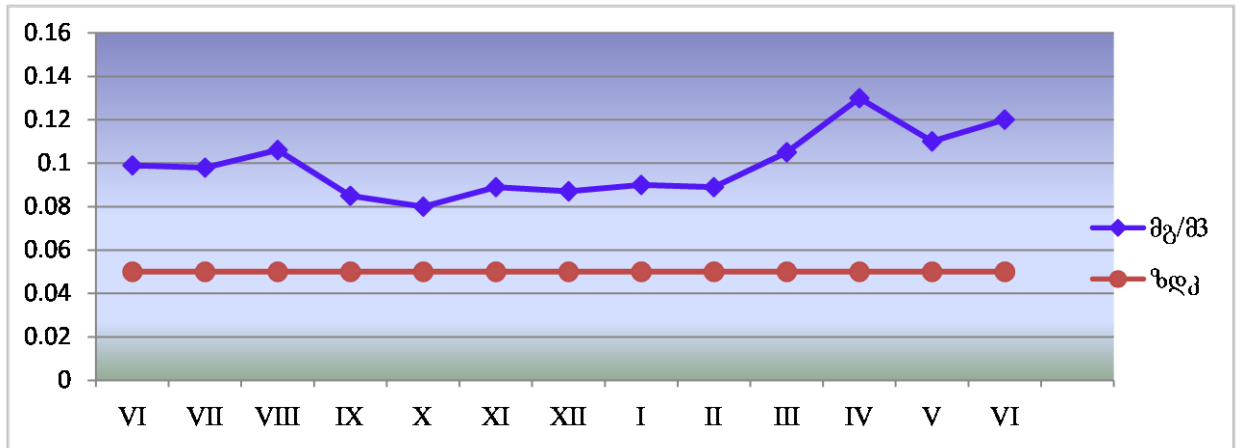
ახოტის დიოქსიდის საშუალო თვიური კონცენტრაციები, მოსკოვის გამზ-ზე (2011-2012 წწ)

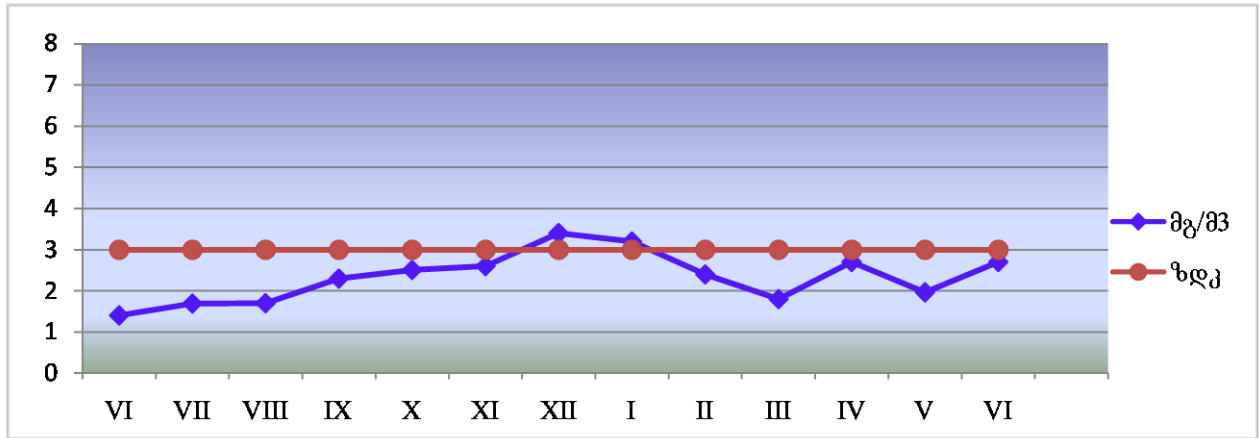
ივნისის თვის საშუალო კონცენტრაციები

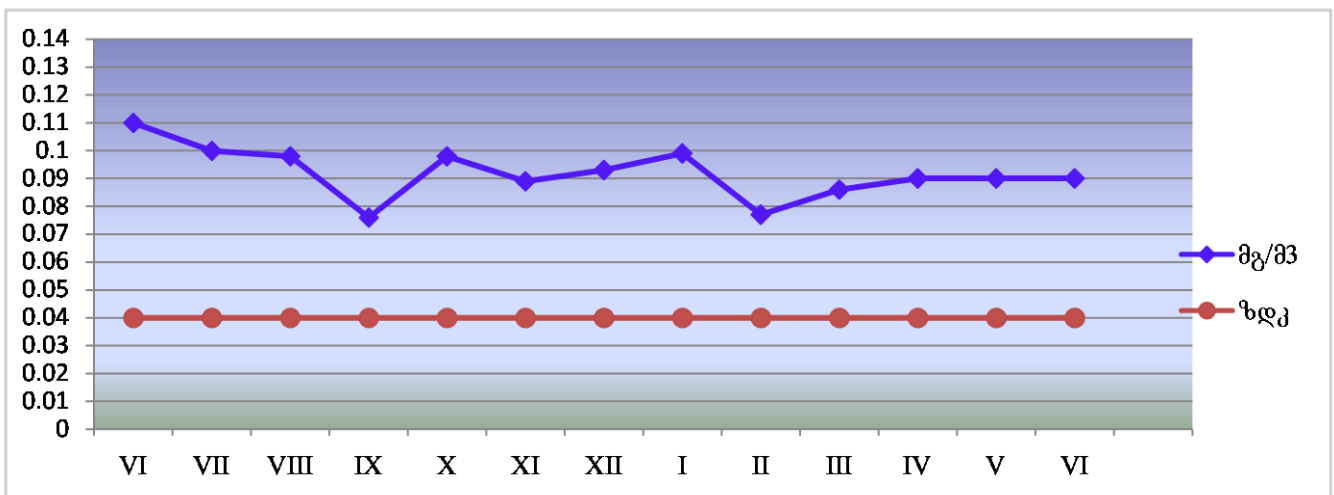
მტვრის საშუალო თვიური კონცენტრაციები, კვინიტაძის ქ. (2011-2012 წწ)

ბოზირღის ღირღიღის სღშღღღო თვიური კონცენტრაციები, კვინიღღღის ღ. (2011-2012 წწ)

ნღსღირღღღღის სღშღღღო თვიური კონცენტრაციები, კვინიღღღის ღ. (2011-2012 წწ)

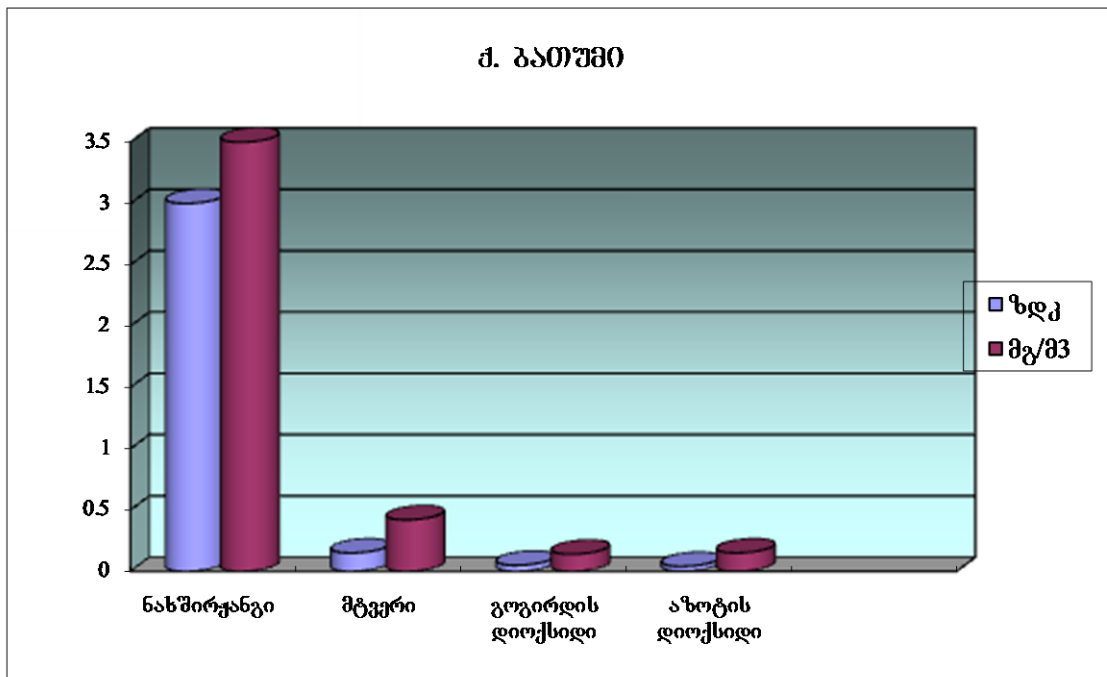

ღღღღღის ღირღიღის სღშღღღო თვიური კონცენტრაციები, კვინიღღღის ღ. (2011-2012 წწ)

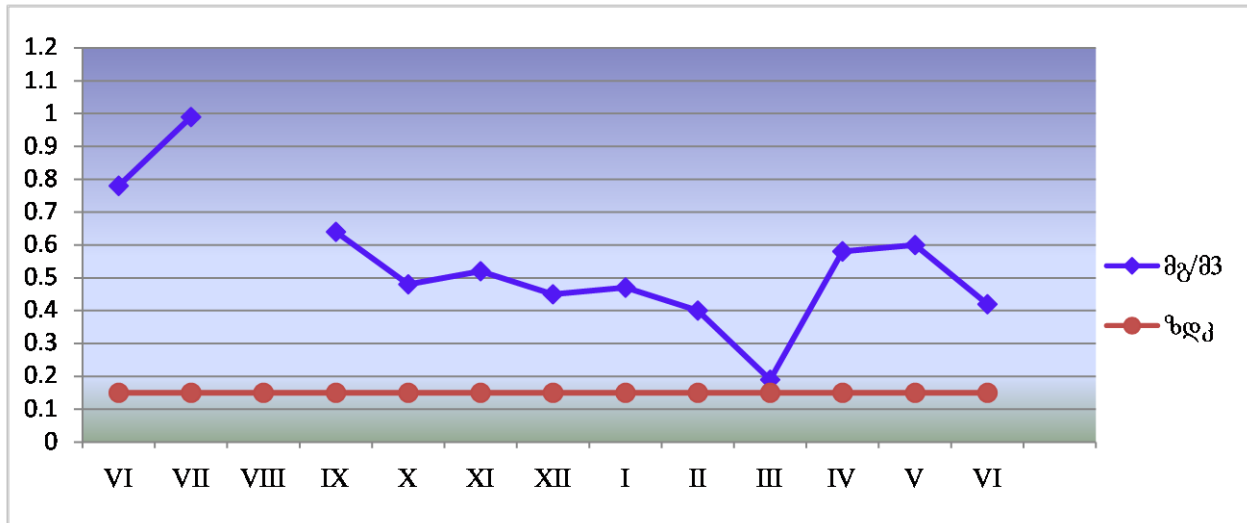
ქ. ბათუმი

ივნისის თვეში ქ. ბათუმში ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების რეგულარული მონიტორინგი წარმოებდა ერთ სადამკვირვებლო ჯიხურზე.

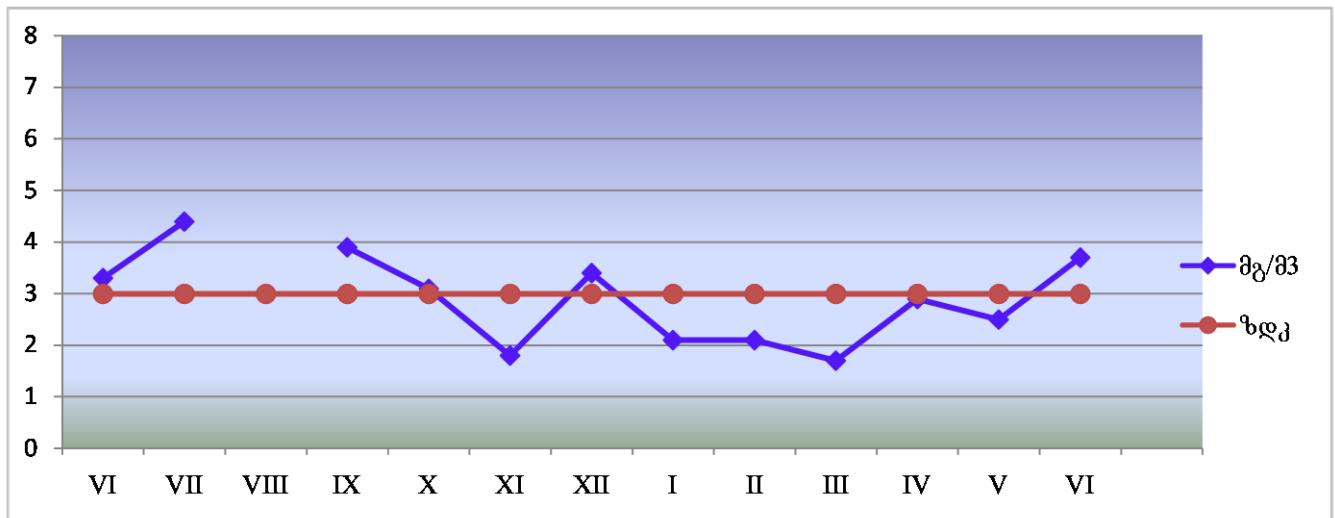
- მტვერი – საშუალო თვიურმა კონცენტრაციამ შეადგინა 0.42 მგ/მ³, რაც 2.8 -ჯერ აღემატება ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას;
- გოგირდის დიოქსიდი – საშუალო თვიურმა კონცენტრაციამ შეადგინა – 0.14 მგ/მ³, რაც 2.8 -ჯერ აღემატება ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას.
- ნახშირყანგი – საშუალო თვიურმა კონცენტრაციამ შეადგინა – 3.7 მგ/მ³, რაც 1.2-ჯერ აღემატება ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას.
- აზოტის დიოქსიდი – საშუალო თვიურმა კონცენტრაციამ შეადგინა 0,15 მგ/მ³, რაც აღემატება ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას – 3.8 -ჯერ.

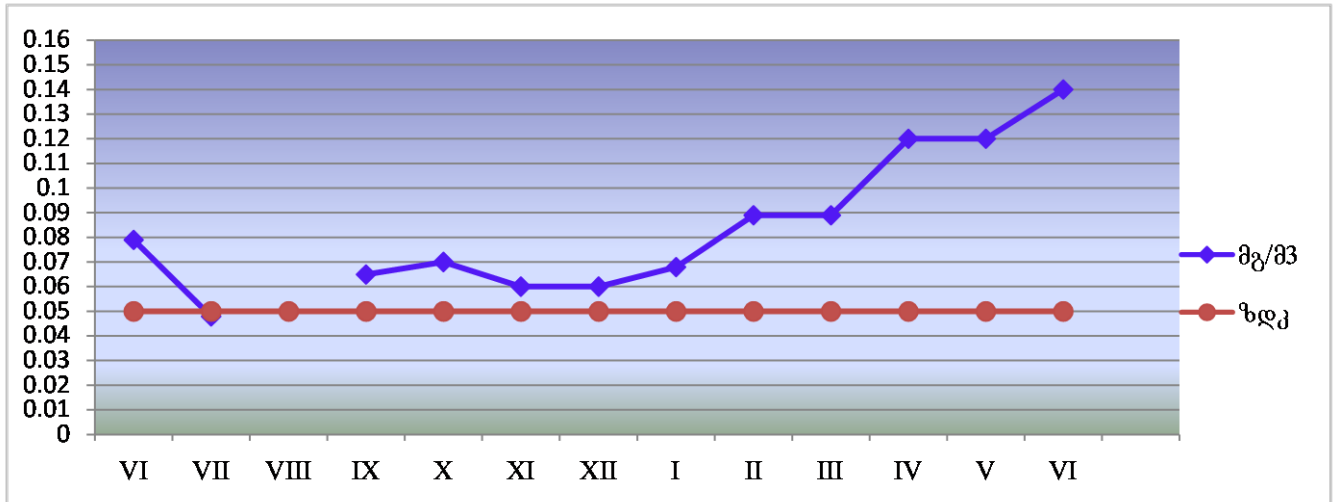
ივნისის თვის საშუალო კონცენტრაციები

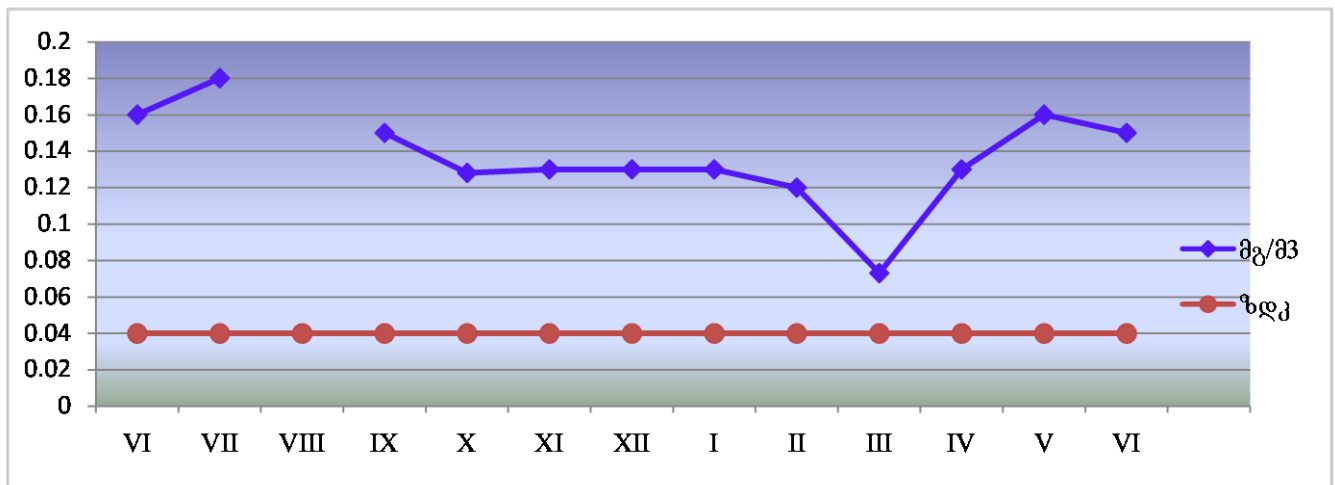
მტვრის საშუალო თვიური კონცენტრაციები (2011-2012 წწ)

ნახშირქანების საშუალო თვიური კონცენტრაციები (2011-2012 წწ)

ბობირდის დიოქსიდის საშუალო თვიური კონცენტრაციები (2011-2012წწ)

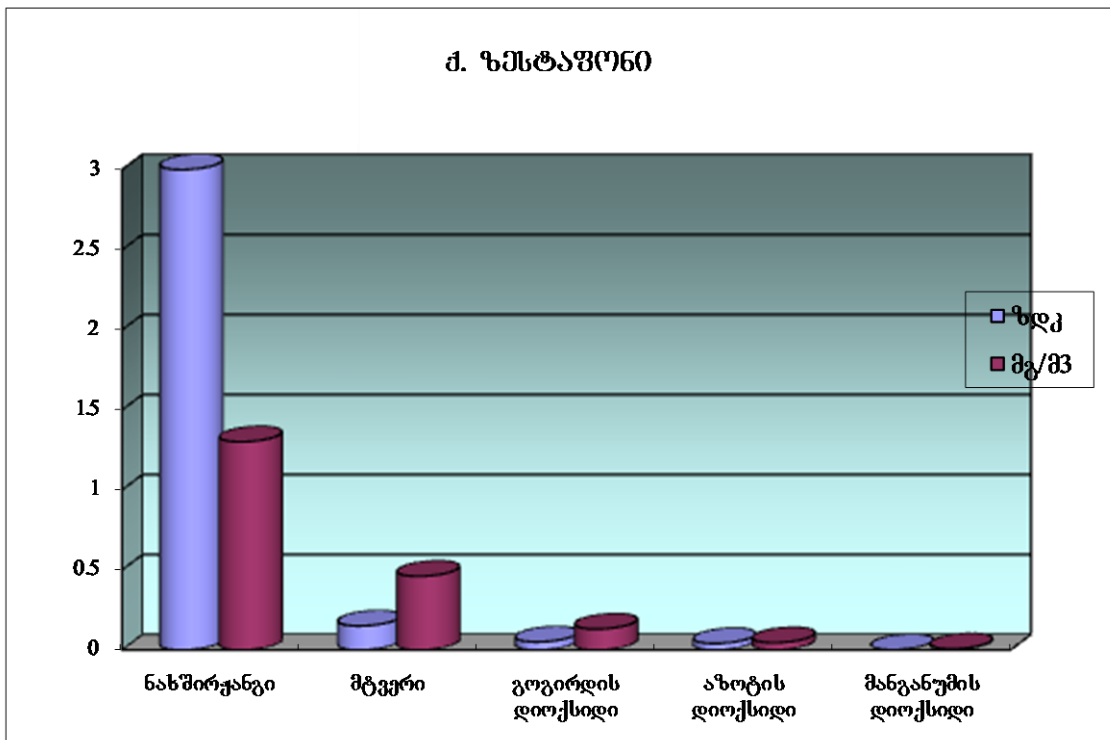
აკოტის დიოქსიდის საშუალო თვიური კონცენტრაციები (2011-2012 წწ)

ქ. ზესტაფონი

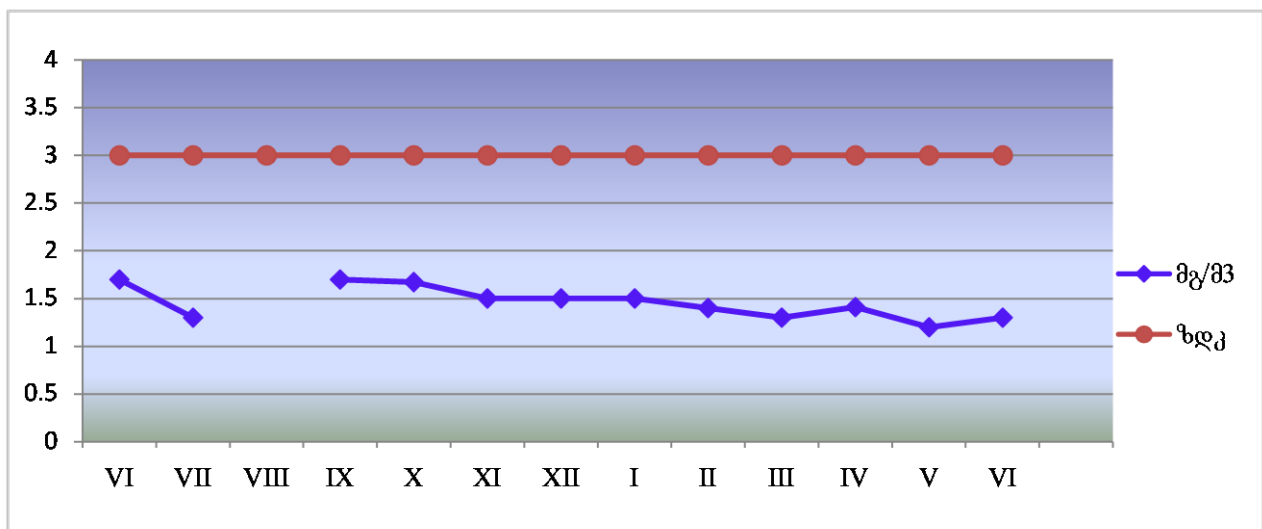
ივნისის თვეში ქ. ზესტაფონში ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების რეგულარული მონიტორინგი წარმოებდა ერთ სადამკვირვებლო ჯიხურზე.

- მტვერი – საშუალო თვიურმა კონცენტრაციამ შეადგინა 0.46 მგ/მ³, რაც 3.1-ჯერ აღემატება ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას;
- გოგირდის დიოქსიდი – საშუალო თვიურმა კონცენტრაციამ შეადგინა 0.13 მგ/მ³, რაც ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას აღემატება 2.6-ჯერ.

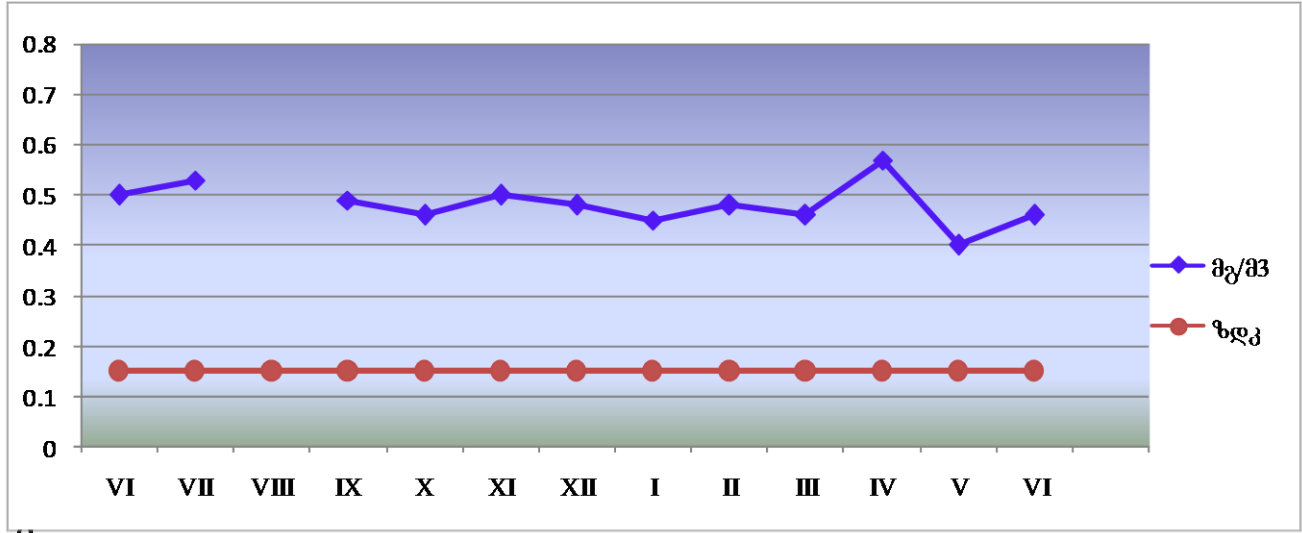
- ნახშირჟანგი – საშუალო თვიური კონცენტრაცია შეადგენდა – 1.3 მგ/მ³-ს. რაც არ აღემატება ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას.
- აზოტის დიოქსიდი – საშუალო თვიურმა კონცენტრაციამ შეადგინა 0,045 მგ/მ³, რაც 1.1-ჯერ აღემატება ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას.
- მანგანუმის დიოქსიდი – საშუალო თვიურმა კონცენტრაციამ შეადგინა 0.0068 მგ/მ³, რაც 6.8-ჯერ აღემატება ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას.

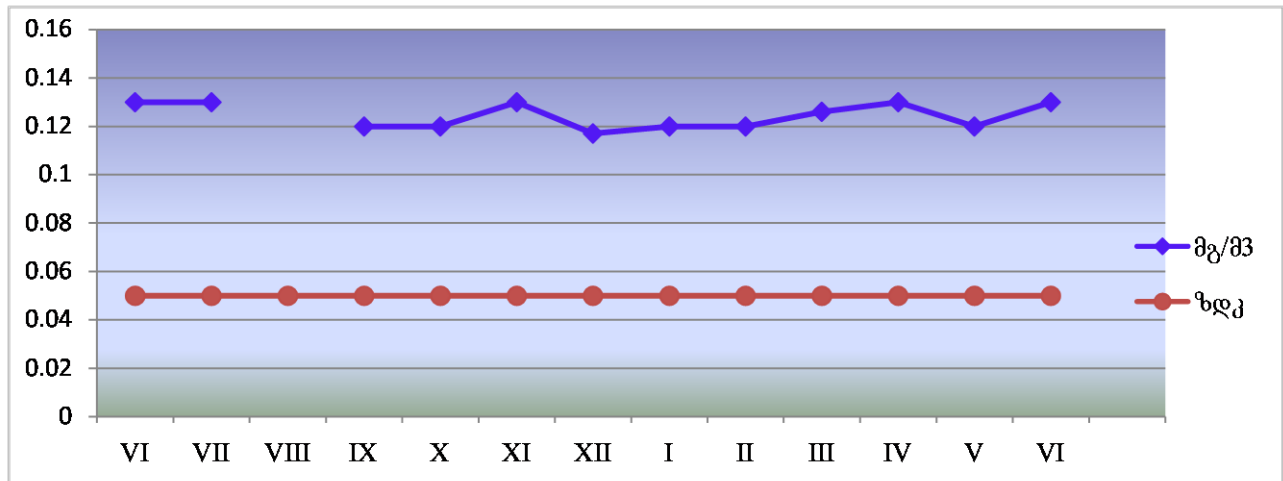
ივნისის თვის საშუალო კონცენტრაციები

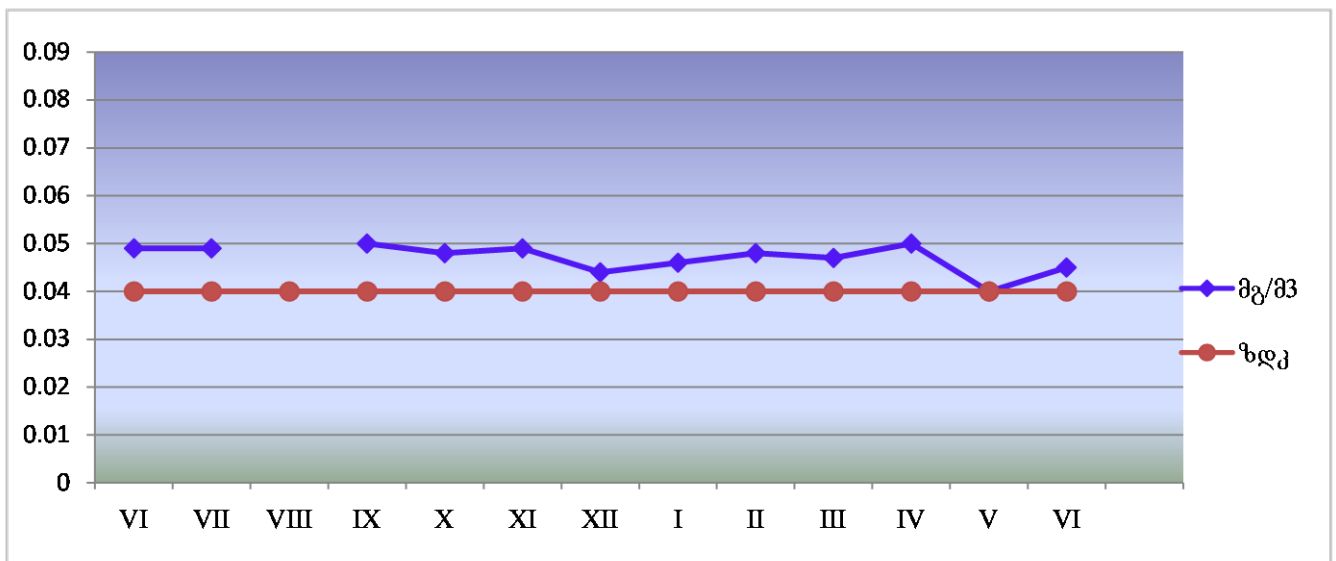
ნახშირქანების საშუალო თვიური კონცენტრაციები (2011-2012 წწ)

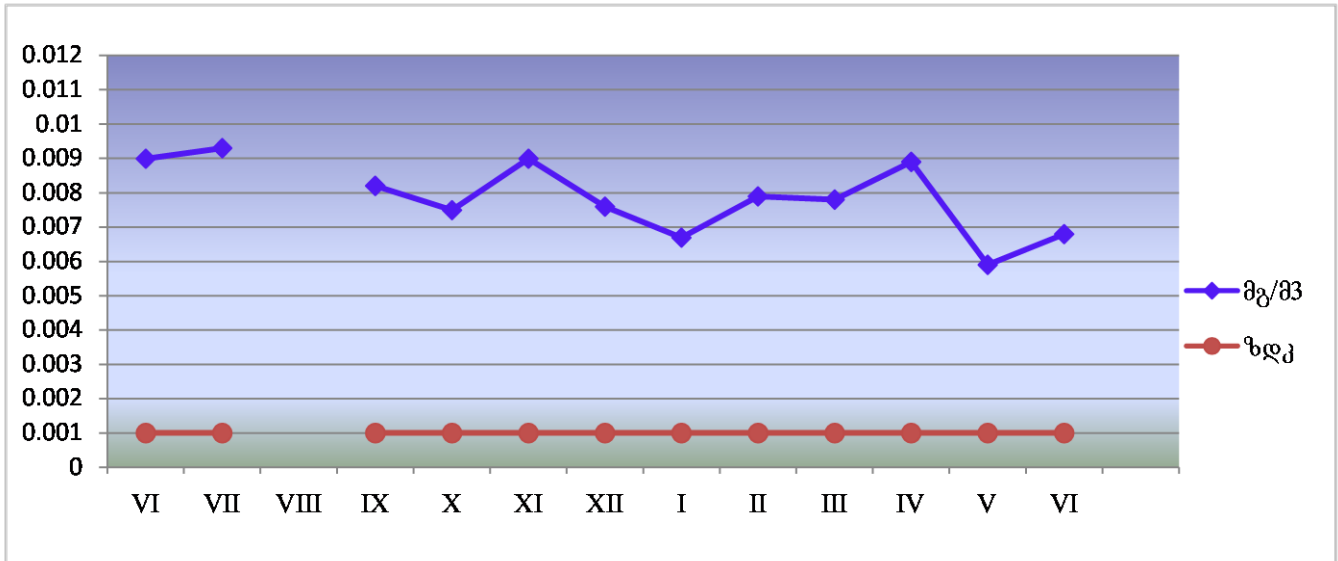
მტვრის საშუალო თვიური კონცენტრაციები (2011-2012 წწ)

ბოჭორღის დიოქსიდის საშუალო თვიური კონცენტრაციები (2011-2012 წწ)

ახოტის დიოქსიდის საშუალო თვიური კონცენტრაციები (2011-2012 წწ)

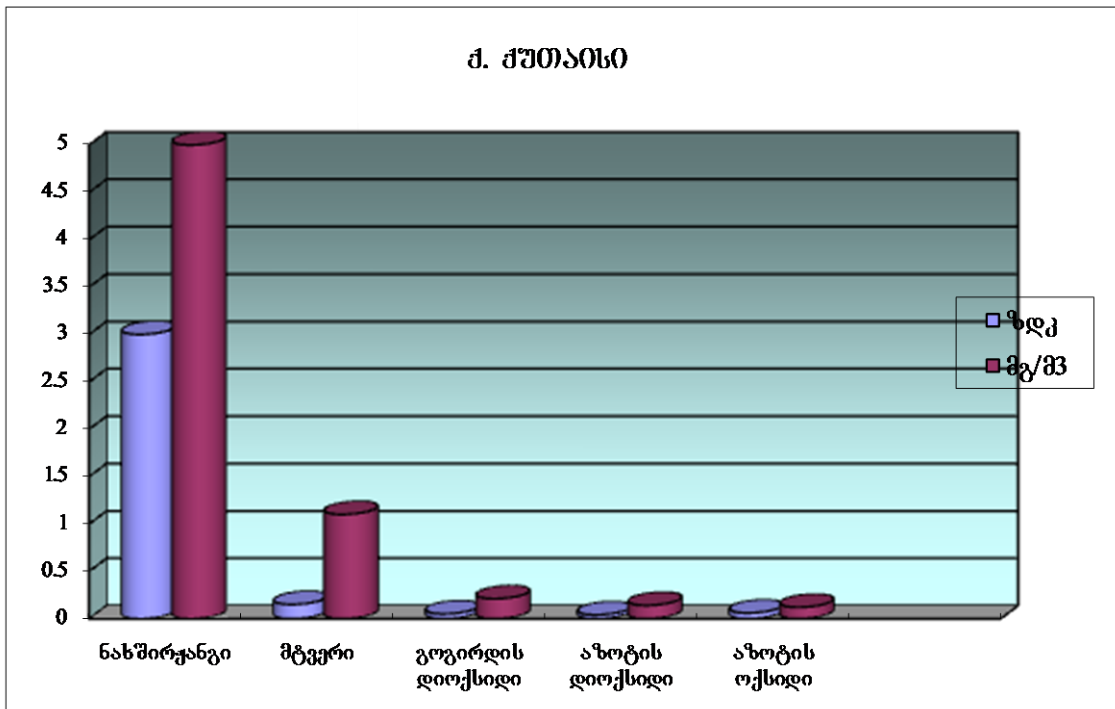
მანბანუმის დიოქსიდის საშუალო თვიური კონცენტრაციები (2011-2012 წწ)

ქ. ქუთაისი

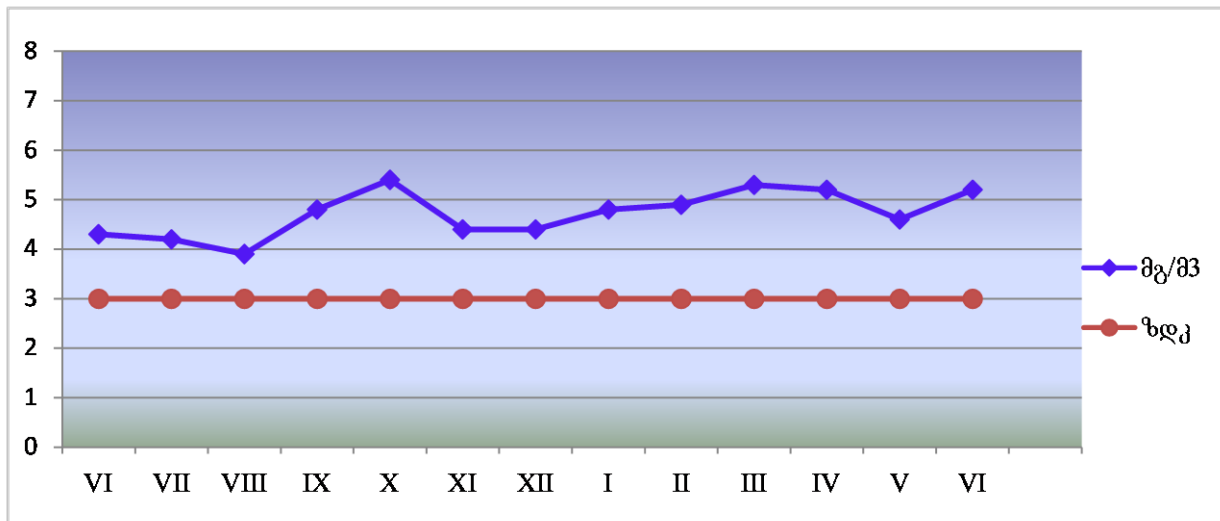
იენისის თვეში ქ. ქუთაისში ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების რეგულარული მონიტორინგი წარმოებდა ერთ სადამკვირვებლო ჯიხურზე.

- მტვერი – საშუალო თვიურმა კონცენტრაციამ შეადგინა 1.1 მგ/მ³, რაც 73-ჯერ აღემატება ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას;
- გოგირდის დიოქსიდი – საშუალო თვიურმა კონცენტრაციამ შეადგინა 0.21 მგ/მ³, რაც 4.2-ჯერ აღემატება ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას.

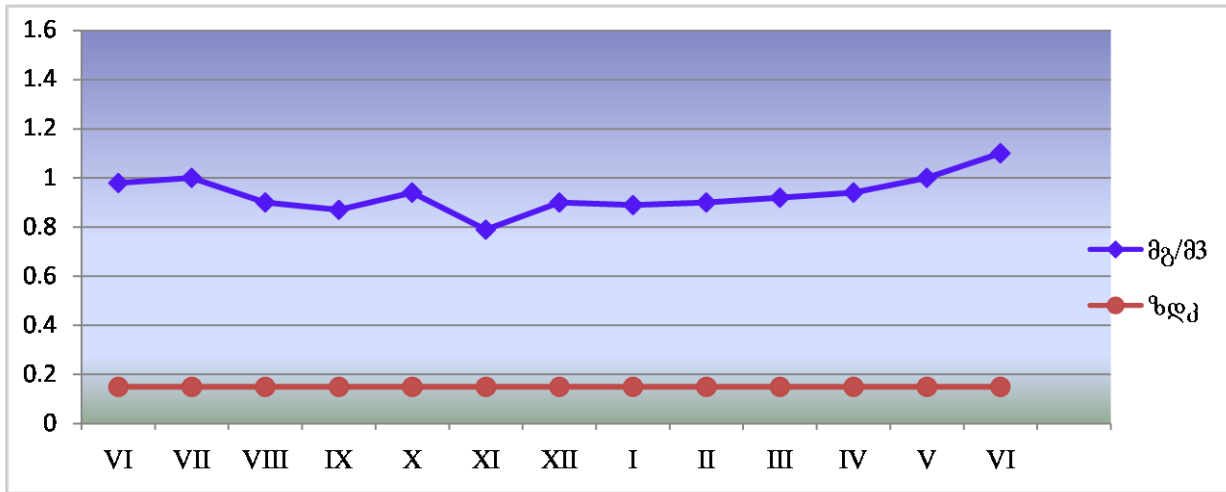
- ნახშირჟანგი – საშუალო თვიურმა კონცენტრაციამ შეადგინა 5.2 მგ/მ³, რაც 1.7-ჯერ აღემატება ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას.
- აზოტის დიოქსიდი – საშუალო თვიურმა კონცენტრაციამ შეადგინა 0,14 მგ/მ³, რაც 3.5-ჯერ აღემატება ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას.
- აზოტის ოქსიდი – საშუალო თვიური კონცენტრაცია შეადგენდა 0.12 მგ/მ³-ს. რაც ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას აღემატებოდა 2 -ჯერ.

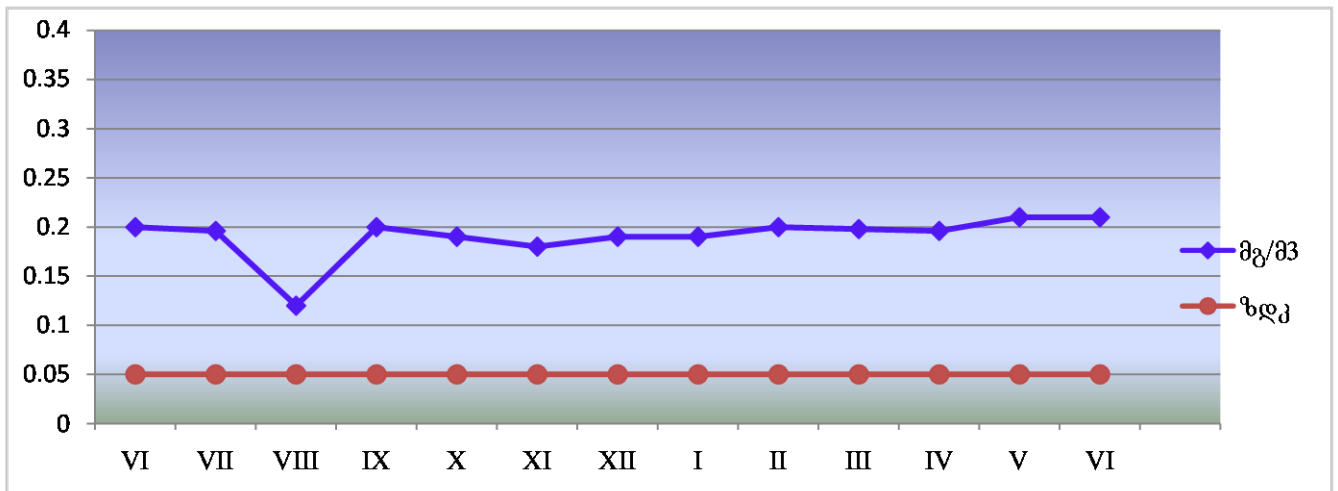
ივნისის თვის საშუალო კონცენტრაციები

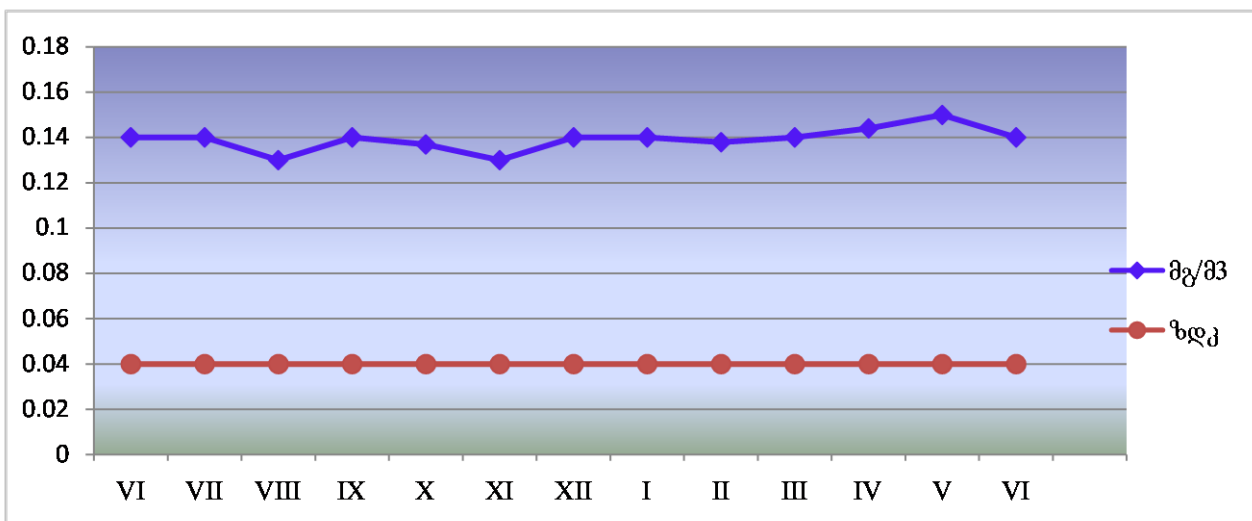
ნახშირქანების საშუალო თვიური კონცენტრაციები (2011-2012 წწ)

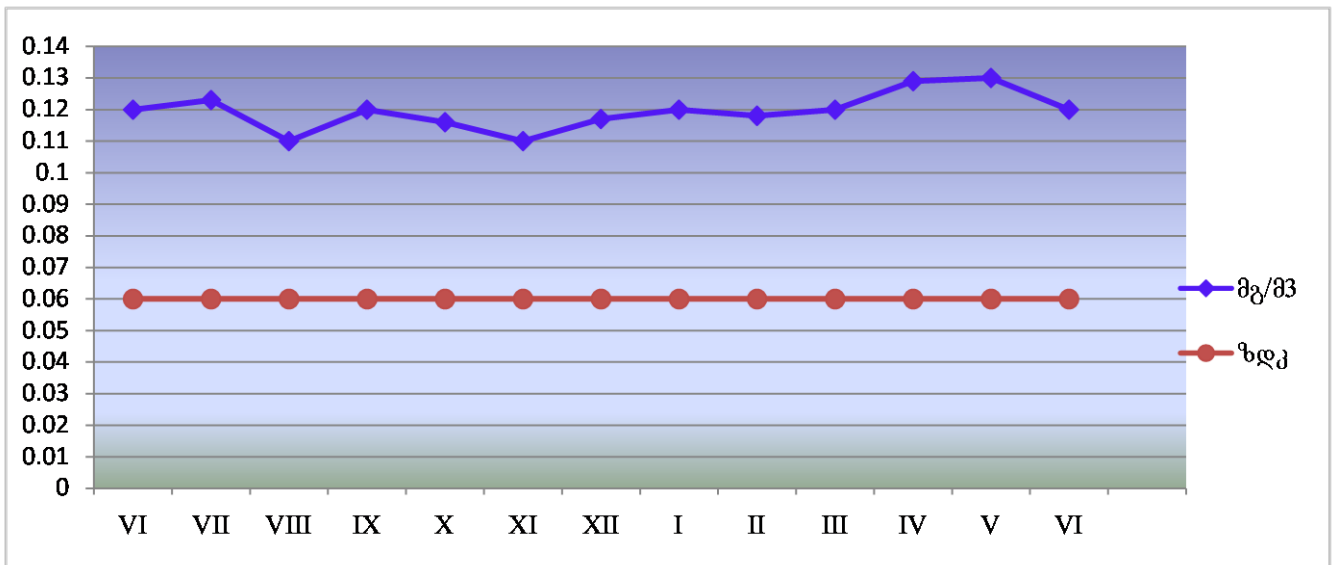
მტვრის საშუალო თვიური კონცენტრაციები (2011-2012 წწ)

ბოგბირღის ღიოქსიდის საშუალო თვიური კონცენტრაციები (2011-2012 წწ)

აზოტის დიოქსიდის საშუალო თვიური კონცენტრაციები (2011-2012 წწ)

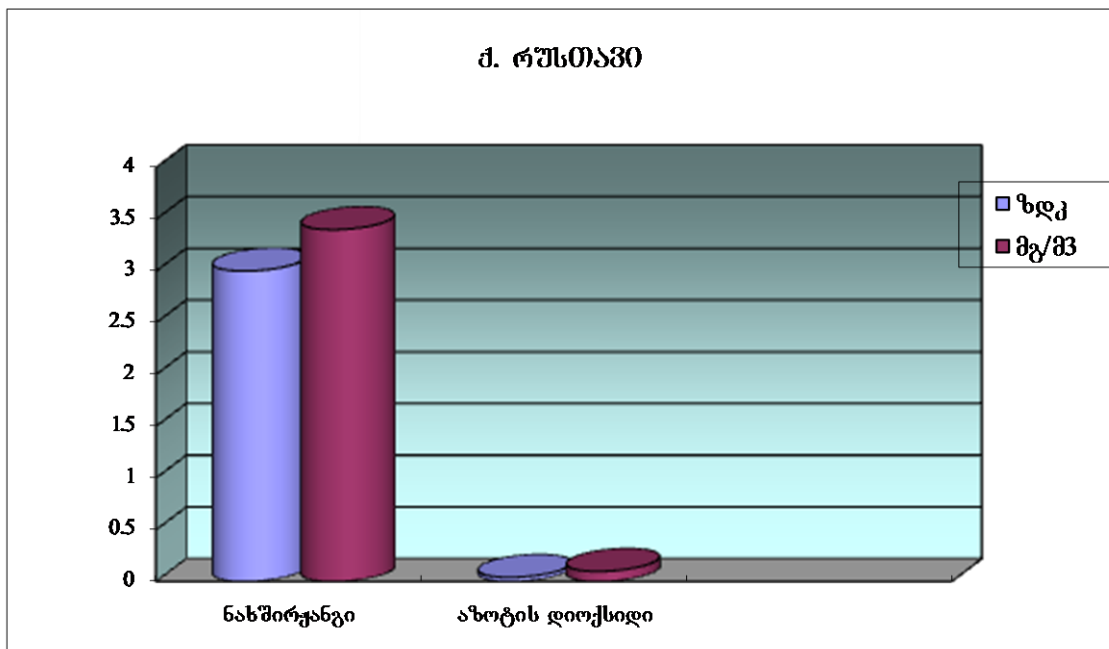

აზოტის ოქსიდის საშუალო თვიური კონცენტრაციები (2011-2012 წწ)

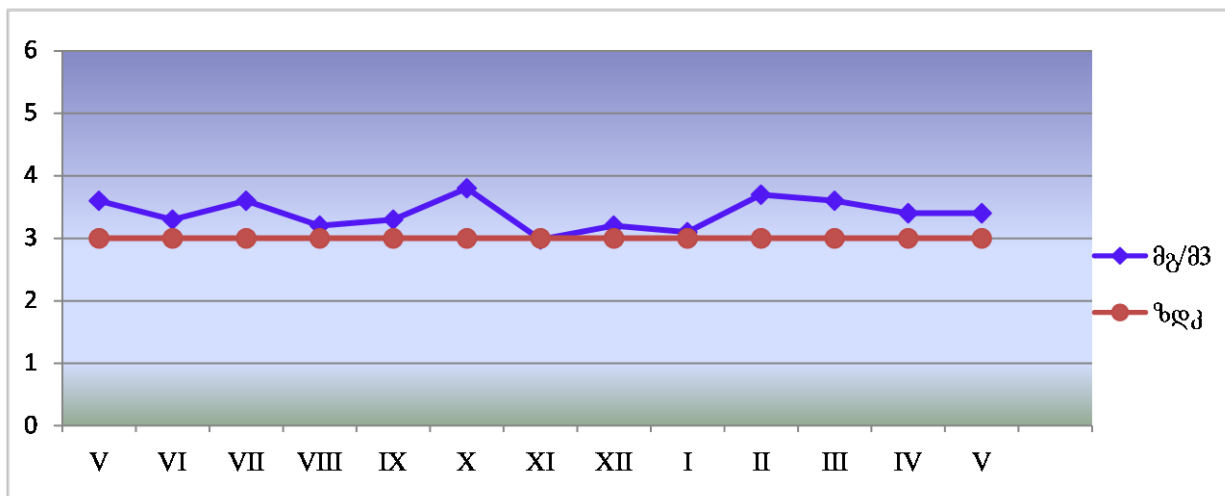
ქ. რუსთავი

მაისის თვეში ქ. რუსთავის ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების რეგულარული მონიტორინგი წარმოებდა ერთ სადამკვირვებლო ჯიხურზე.

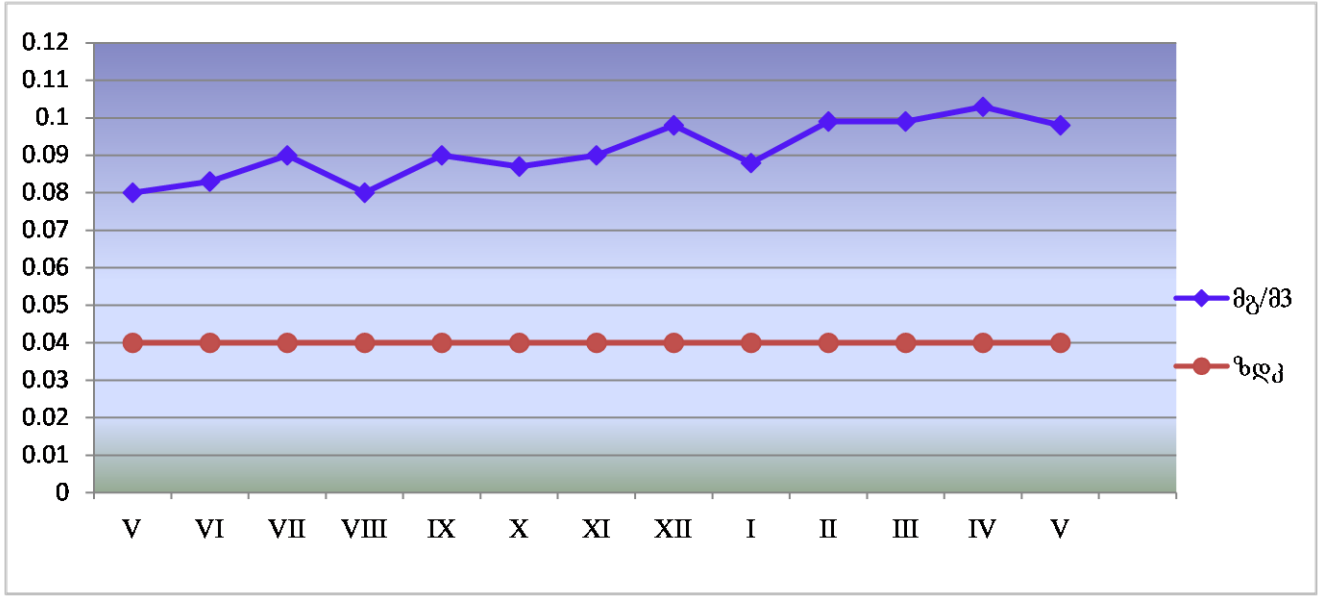
- ნახშირჟანგი – საშუალო თვიურმა კონცენტრაციამ შეადგინა 3.4 მგ/მ³, რაც 1.1-ჯერ აღემატება ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას;
- აზოტის დიოქსიდი – საშუალო თვიურმა კონცენტრაციამ შეადგინა 0,098 მგ/მ³, რაც ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას აღემატება 2.5-ჯერ.

მაისის თვის საშუალო კონცენტრაციები

ნახშირუანგის საშუალო თვიური კონცენტრაციები (2011-2012 წწ)

აზოტის დიოქსიდის საშუალო თვიური კონცენტრაციები (2011-2012 წწ)

II. ზედაპირული წყალი

იონისის თვეში მდ. მტკვარზე და მის შენაკადებზე გაზომვები არ ჩატარებულა.

იონისის თვეში წყლის სინჯები აღებული იქნა შემდეგ მდინარეებზე: რიონი (ქუთაისთან, ფოთთან, ონთან და ჭალადიდთან, სულ 6 წერტილში), ყვირილა (ზესტაფონსა და ჭიათურაში 2 წერტილში), ჯოჯორა (სოფ.ირი), ოლასკურა (ქ.ქუთაისთან 2 წერტილში), ცხენისწყალი, კინტრიში, ყოროლისწყალი, ქუბასწყალი, ბარცხანა, ჭოროხი და აჭარისწყალი.

ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციებზე მაღალი იყო ამონიუმის იონი მდ. რიონის აუზის შემდეგ მდინარეებში: რიონი, ყვირილა, ოლასკურა, ჯოჯორა და ცხენისწყალი. მათი შესაბამისი მნიშვნელობები მოცემულია ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში:

პუნქტები	მგN/ლ	ზღაზე მეტი (-ჯერ)
რიონი-ქუთაისი-ზედა	1.42	3.6
რიონი-ქუთაისი-ქვედა	1.58	4.1
რიონი-ჭალადიდი	1.46	3.7
რიონი-ონი	1.28	3.3
რიონი-ფოთი სამხ.შენ.	1.42	3.6
რიონი-ფოთი ჩრდ.შენაკ.	0.62	1.6
ყვირილა-ჭიათურა ზედა	0.55	1.4
ყვირილა-ჭიათურა ქვედა	0.88	2.3
ყვირილა-ზესტაფონი	0.97	2.5
ოლასკურა-ქუთაისი ზედა	0.82	2.1
ოლასკურა-ქუთაისი ქვედა	1.76	4.5
ჯოჯორა-ირი	1.21	3.1
ცხენისწყალი-შესართავთან	0.88	2.3
ზღკ - 0.39 მგN/ლ		

ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციებზე მაღალი იყო რკინის შემცველობაც შემდეგ მდინარეებში: მდ. რიონში ჭალადიდთან – 1.3 ზღკ, ქ. ფოთთან (ჩრდ. და სამხ. ტოტი) – 2.1 ზღკ და 1.1 ზღკ, ყვირილაში ქ. ჭიათურასთან (ქვედა) და ზესტაფონთან – 1.3 ზღკ და 1.2 ზღკ, ოლასკურაში – ქ. ქუთაისთან (ქვედა) – 1.2 ზღკ.

ივნისის თვეში წყლის სინჯები აღებული იქნა აჭარის რეგიონის შემდეგ მდინარეებზე: კინტრიში, ყოროლისწყალი, ქუბასწყალი, ბარცხანა, ჭოროხი და აჭარისწყალი.

ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას აღემატებოდა უბმ მდ. ქუბასწყალში და შეადგენდა 1.4 ზღკ-ს.

III. ატმოსფერული ნალექები

ივნისის თვეში ჩატარდა დაკვირვება ატმოსფერულ ნალექებზე. სინჯები აღებული იქნა შემდეგ ქალაქებში: ახალციხე, ბოლნისი, გორი, თბილისი, თელავი, ბათუმი, ფოთი, ქუთაისი, ზესტაფონი, სადაც მაღალი კონცენტრაცია არ დაფიქსირებულა.

IV. რადიოაქტიური მდებარეობა

2012 წლის ივნისის თვეში რადიოაქტიური დაბინძურების შესახებ ოპერატიული ინფორმაცია შემოდიოდა 12 სადგურიდან: თბილისი, ქუთაისი, ფოთი, სანხერე, ზესტაფონი, ახალქალაქი, ახალციხე, გორი, თელავი, ფასანაური, ლაგოდეხი, დედოფლისწყარო.

მიწისპირა ატმოსფერულ ჰაერში γ -გამოსხივების ექსპოზიციური დოზის სიმძლავრე მერყეობდა 8.4 მკრ/სთ – 13.9 მკრ/სთ-ის ფარგლებში, რაც დედამიწის ბუნებრივ რადიაციულ ფონს არ აღემატება (იხ. ცხრილი 2).

ატმოსფერულ ჰაერში γ -გამოსხივების ექსპოზიციური დოზის სიმძლავრე (მკრ/სთ)

ცხრილი 2

სადგური	საშუალო მნიშვნელობა
ფოთი	8.4
ქუთაისი	12.3
სანხერე	11.4
ზესტაფონი	10.9
ფასანაური	11.6
დედოფლისწყარო	12.1
ახალციხე	13.9
გორი	13.3
თბილისი	13.2
თელავი	11.2
ლაგოდეხი	11.6
ახალქალაქი	13.3